

IZVEŠTAJ ZA GLOBALNI DOGOVOR UN

2018.

Telekom Srbija

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2018.
ZA GLOBALNI DOGOVOR UJEDINJENIH NACIJA
TELEKOM SRBIJA a.d.

UVODNA REČ GENERALNOG DIREKTORA

Telekom Srbija u 2018. godini nastavlja trend pozitivnih performansi poslovanja, rasta i razvoja.

Svi unutrašnji trendovi ali i fenomeni, koji su uočljivi na razvijenijim tržištima od našeg, zahtevali su korekciju naše strategije i usmeravanje agilnosti ka bržem uvećanju korisničke baze i to, pre svega, u delu usluga interneta i multimedije.

Usvojen je program nazvan „Milion+“ koji u suštini podrazumeva plan dostizanja milion i više korisnika u segmentima usluga interneta i distribucije TV i medijskih sadržaja. Podigli smo prodajne aktivnosti kada je u pitanju prodaja usluga na našoj infrastrukturi sa posebnim akcentom na optici kao rezultat realizacije ALL IP projekta, koji smo ranije započeli. Krajem godine akviziran je drugi po veličini, a početkom 2019. godine i treći najveći kablovski operator. Uz akviziciju nekoliko manjih kablovskih operatora, Telekom Srbija postaje neuporedivo značajniji tržišni igrač u ovom segmentu. Kroz saradnju sa kompanijom Astra, jednom od svetskih lidera u oblasti satelitskih usluga, omogućili smo korisnicima usluge satelitske televizije pod brendom m:SAT TV u čitavoj regiji.

Lansirali smo i novi kanal filmsko-zabavnog karaktera pod brendom Superstar koji je doživeo veliku popularnost u veoma kratkom periodu. Svi ovi rezultati nam daju za pravo da možemo biti optimistični po pitanju dostizanja ciljeva koje smo definisali novim Strateškim planom.

Fokus kompanije je bio na povećanju kapaciteta mreže za mobilne širokopojasne usluge u cilju ispunjenja očekivanja korisnika i unapređenja korisničkog iskustva, a kako bi mogli na osnovu toga diferencirati pakete usluga po uključenom saobraćaju za prenos podataka.

Istakao bih da je 2018. bila rekordna godina po broju novih radio baznih stanica puštenih u rad.

Telekom Srbija je prvi operator u Srbiji koji je u toku 2018. godine predstavio novu, strateški značajnu, petu generaciju mreže za mobilnu telefoniju, čije će napredne karakteristike bitno povećati nivo kvaliteta globalnih digitalnih komunikacija.

U 2018. godini započeli smo, rekao bih, revolucionarne tehnološke projekte koji imaju za cilj da se mrežne funkcionalnosti prebace na uobičajenu IT serversku infrastrukturu što na duži rok treba da donese brojne prednosti. Izgradnja i unapređenje bazične telekomunikacione infrastrukture bilo je naše opredeljenje i u 2018. godini. Nastavilo se sa izgradnjom optičkih mreža čiji je kapacitet dostigao oko 25.000 km položenih optičkih kablova. Realizacijom navedenog strateškog razvoja infrastrukture stvorice se tehnička pretpostavka za pružanje inovativnih ICT usluga korisnicima, prvenstveno putem IP protokola i brzog Interneta, ali i osnova za budući razvoj 5G mreža. Tokom 2018. Telekom Srbija dodatno ubrzava aktivnosti digitalne transformacije razvojem WiFi mreže, povećanjem kapaciteta u Data centrima, širokom primenom Cloud rešenja, kao i ubrzanim razvojem i lansiranjem novih projekata Cloud, Managed Data servisa i IoT mreže.

Telekom Srbija je sredinom trećeg kvartala 2018. godine predstavio najsavremeniju LoRa mrežu namenjenu IoT rešenjima. U pitanju je mreža koja omogućava povezivanje i međusobnu komunikaciju velikog broja različitih uređaja i senzora i predstavlja osnovu za digitalnu transformaciju celog društva.

Telekom Srbija je i u 2018. godini zadržao vodeću ulogu u aspektu društveno odgovornog poslovanja u svim oblastima brige o društvenoj zajednici. Kompanija je ojačala proces permanentne podrške tehnološkom preduzetništvu realizacijom različitih projekata i programa sa fokusom na mlade i na startup kompanije.

Telekom Srbija je uspešne poslovne rezultate u 2018. godini ostvario uz potpunu orijentaciju i posvećenost korisnicima. Dosledni tradiciji koja nas obavezuje, realizovali smo misiju da korisnicima pružimo jedinstveno digitalno iskustvo, čineći im život lepšim, lakšim i zabavnijim kroz savremene ICT usluge, uz zahvalnost i poštovanje što su nam poklonili poverenje.

U realizaciji vizije da bude korak ispred drugih i budemo prvi izbor korisnika u digitalnom svetu usluga, Telekom Srbija snagu zasniva na zaposlenima, akcionarima i poslovnim partnerima, kao i na podršci koju pruža široj društvenoj zajednici.

Srdačno,

Predrag Ćulibrk
generalni direktor Telekoma Srbija

UVOD

Telekom Srbija usklađuje svoje društveno odgovorne aktivnosti sa potrebama šire zajednice, podstičući napredak pojedinaca, institucija ili partnerskih inicijativa radi stvaranja zdravijeg okruženja i dodatnih vrednosti za sve članove zajednice. Kompanija to postiže konstruktivnim slušanjem lokalnih inicijativa i partnera, negovanjem kulture dijaloga kao i promocijom inovativnosti i odgovornog odnosa prema partnerima, društvu i životnoj sredini.

U društveno odgovornoj praksi, pored preporuka međunarodnih organizacija, Telekom Srbija sledi smernice programa Republike Srbije posvećenog održivom razvoju. Kompanija sprovodi aktivnosti na polju društvene odgovornosti u skladu sa donetom Funkcionalnom strategijom društveno odgovornog poslovanja za period 2017- 2019. Vrednosti za koje se zalaže na polju društvene odgovornosti - povezanost, partnerstvo, proaktivnost i znanje, kompanija promovise, putem mreže partnerskih organizacija okupljenih u Forumu za odgovorno poslovanje – vodećem domaćem udruženju posvećenom promociji dobre prakse u poslovnom sektoru i kao član Privredne komore Srbije.

Telekom Srbija poštuje principe Globalnog dogovora UN pristupivši ovoj organizaciji avgusta 2010. godine. Kompanija u svojoj društveno odgovornoj praksi sledi Ciljeve održivog razvoja, donete u okviru Agende održivog razvoja 2030 i posebno doprinosi njihovom ostvarenju.

PRINCIPI GLOBALNOG DOGOVORA I USKLAĐENOST SA CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA

I Ljudska prava:

Princip 1: Kompanije bi trebalo da podrže i poštuju zaštitu međunarodno zagarantovanih ljudskih prava

Princip 2: Kompanije ne smeju da budu saučesnici u kršenju ljudskih prava

II Standardi rada:

Princip 3: Kompanije bi trebalo da podrže pravo na slobodno udruživanje i pravo na kolektivne ugovore

Princip 4: Eliminišu prinudni rad

Princip 5: Zabrane dečiji rad

Princip 6: Zabrane diskriminaciju u vezi sa zapošljavanjem i zanimanjem

III Zaštita životne sredine:

Princip 7: Kompanije bi trebalo da preduzimaju mere predostrožnosti u vezi sa životnom sredinom

Princip 8: Kompanije bi trebalo da preduzimaju mere radi promocije odgovornosti vezane za životnu sredinu

Princip 9: Kompanije bi trebalo da ohrabre razvoj i širenje tehnologija koje čuvaju životnu sredinu

IV Anti-korupcija:

Princip 10: Kompanije bi trebalo da učestvuju u borbi protiv korupcije u svakom smislu, uključujući iznude i pronevere.

I Ljudska prava

U svom poslovanju Telekom Srbija poštuje principe etičke odgovornosti, sledeći očekivanja društvenog morala, etičkih normi i svoju delatnost usklađuje sa opšte prihvaćenim postavkama koje se odnose na poštovanje ljudskih prava.

Svojim učešćem u Globalnom dogovoru Telekom Srbija potvrđuje vrednosti i politike koje promovišu Ujedinjene nacije, a koje se odnose na zaštitu ljudskih prava.

Telekom Srbija neguje fer i transparentne odnose sa svojim korisnicima, partnerima i javnošću uopšte. Kompanija obezbeđuje transparentnost svog poslovanja uz ispunjavanje predviđenih obaveza u pogledu izveštavanja i objavljivanja tačnih i potpunih informacija, uz poštovanje principa redovnog i blagovremenog informisanja putem svoje internet stranice. Akcionari i javnost se, prvenstveno, putem internet stranice <https://mts.rs/O-Telekomu/Investitori-i-akcionari?tab=315/577> izveštavaju o finansijskim rezultatima, kao i o svim bitnim događajima u vezi sa kompanijom za koje je obaveza takvog izveštavanja predviđena važećim zakonskim propisima i internim aktima Telekoma Srbija.

Telekom Srbija primenjuje Kodeks korporativnog upravljanja koji je usvojen na 1. sednici Nadzornog odbora kompanije, održanoj dana 26.06.2012. godine i koji je objavljen na zvaničnom sajtu kompanije <https://mts.rs/Binary/534/Kodeks-korporativnog-upravljanja.pdf>

Kompanija nastoji da razvije praksu korporativnog upravljanja koja je zasnovana na savremenim i opšteprihvaćenim principima korporativnog upravljanja, iskustvima i najboljoj praksi u ovoj oblasti, a uz poštovanje zahteva predviđenih važećim propisima, kao i uvažavanja globalnih tržišnih uslova i kretanja na domaćem telekomunikacionom tržištu i definisanih razvojnih ciljeva kompanije.

U implementaciji sistema korporativnog upravljanja nije bilo odstupanja od pravila predviđenih Kodeksom korporativnog upravljanja.

Telekom Srbija ulaže maksimalne napore za stalno unapređenje korporativnog sistema koji će garantovati postupanje svih organa kompanije, njihovih članova, zaposlenih i kompanije u celini, u skladu sa pravilima Kodeksa, posebno u domenima koji regulišu:

- Postojanje ličnog interesa i dužnosti izbegavanja sukoba interesa
- Saradnju korporativnih organa kompanije
- Komunikacija s javnošću, obelodanjivanje podataka i transparentnost
- Suzbijanje i sprečavanje korupcije i podmićivanja
- Angažovanje spoljnih konsultanata
- Poslovnu etiku

II Standardi rada

Polazeći od činjenice da su zaposleni strateški resurs i da predstavljaju pokretačku snagu svake kompanije, Telekom Srbija nastoji da obezbedi podsticajne uslove za rad i razvoj zaposlenih.

Upravljanje i razvoj ljudskih resursa su u samom vrhu ciljeva i zadataka Telekoma Srbija. Briga o zaposlenima podrazumeva brigu o ukupnom zadovoljstvu zaposlenih, jačanju njihove motivacije i osećaja pripadnosti kompaniji. Telekom Srbija uvek nastoji da za svoje zaposlene obezbedi bolju budućnost, adekvatne uslove rada, ravnopravni tretman, zaštitu na radu, zdravstvenu zaštitu i mogućnost daljeg usavršavanja i obrazovanja.

Prava i obaveze zaposlenih u Telekomu Srbija definisani su kolektivnim ugovorom.

U skladu sa odredbama koje propisuje konvencija ILO, Telekom Srbija podržava nediskriminaciju i poštuje ravnopravnost polova po pitanju zapošljavanja i visine zarade, po pitanju bezbednosti na radu i kada je reč o zapošljavanju osoba sa invaliditetom.

Kodeks korporativnog upravljanja u članu 13. postavlja sledeće okvire koje Telekom Srbija sledi kada je reč o ravnopravnosti i odsustvu diskriminacije prema zaposlenima:

„Društvo obezbeđuje svim svojim zaposlenima ravnopravan tretman u skladu sa pozitivnopravnim propisima i opštim aktima Društva. Prilikom zapošljavanja, Društvo će definisati isključivo stvarno potrebne uslove za obavljanje traženih poslova kao što su znanje, iskustvo, sposobnosti, stručna sprema i sl., bez postavljanja zakonom zabranjenih ili drugih diskriminatorskih uslova koji se odnose na poreklo, rasu, boju kože, starosnu dob, rađanje, nacionalnu opredeljenost, bračno stanje ili koje drugo svojstvo koje nije u vezi sa obavljanjem traženih poslova. Društvo će sprečavati i suzbijati svaki oblik diskriminacije zaposlenih i u tom cilju će preko svojih organa sarađivati sa ovlašćenim predstavnicima reprezentativnih sindikata zaposlenih.

Društvo će od zaposlenih pribaviti isključivo lične podatke potrebne za vođenje zakonom propisanih službenih evidencija i za utvrđivanje i ocenu njihovih radnih sposobnosti i znanja, a koje neće saopštavati trećim licima, izuzev u slučajevima predviđenim pozitivnopravnim propisima.“

Cilj 3. - Obezbediti zdrav život i promovisati blagostanje za ljude svih generacija

Razvoj zaposlenih Telekom Srbija

Upravljanje razvojem ljudskih resursa u samom je vrhu ciljeva i zadataka Telekoma Srbija. Kompanija nastoji da za svoje zaposlene obezbedi adekvatne uslove rada, ravnopravni tretman zaposlenih, zaštitu na radu, zdravstvenu zaštitu i mogućnost daljeg usavršavanja i obrazovanja.

U kompaniji je na dan 31. decembra 2018. godine bilo ukupno 7.748 zaposlenih. Od navedenog broja, a zbog prirode posla, 143 zaposlena su privremeno upućena na rad u druga zavisna društva, od čega je 139 zaposlenih u statusu mirovanja radnog odnosa, dok su 4 zaposlena upućena na rad u zavisna društva

bez zasnivanja radnog odnosa. Pored navedenog broja, na dan 31. decembra 2018. godine angažovano je 1.408 lica van radnog odnosa posredstvom agencije za zapošljavanje (lizing radne snage).

Talent menadžment

U okviru implementacije Talent menadžmenta kao strateškog cilja, realizovani su ciljani interni i eksterni programi unapređenja znanja svih talenata, poslovnih i menadžerskih veština. U tom smislu, prepoznati talenti su obuhvaćeni razvojno-motivacionim modalitetima tako što su upućeni na referentne eksterne obuke, konferencije, seminare, interne obuke i team building događaje, nastavu engleskog jezika, intenzivne menadžment programe, digitalne simulacije poslovnih procesa i školovanje. Najveći procenat talenata (71%) je obuhvaćen sa 3 do 5 razvojnih modaliteta.

Procena radnog učinka zaposlenih

Implementirana je nova Metodologija procene radne uspešnosti sa diferenciranim pristupom proceni zaposlenih i rukovodilaca. Usled implementacije nove organizacije kompanije, postupak procene se odnosio na period od 1. aprila. do 31. decembra 2018. godine. U cilju unapređenja kompetencija za procenjivanje pružena je edukativna podrška svim procenjivačima kroz grupne obuke, video materijale, individualne konsultacije, umrežavanje u Zajednicu procenjivača i stručno usmeravanje u svim fazama procesa.

Transformacija korporativne kulture

Ostvaren je niz aktivnosti usmerenih ka stvaranju odgovarajućeg organizacionog konteksta, promovisanju nove, željene korporativne kulture, definisanih vrednosti i liderskih ponašanja kroz internu komunikaciju putem Newsletter-a i banera korporativne kulture na internom portalu. U novembru je realizovano novo istraživanje korporativne kulture putem Uпитnika koji je popunilo 2.989 zaposlenih.

Upravljanje zajednicama

Realizovan je projekat implementacije Zajednica kao deo šire strateške inicijative uvođenja digitalnog radnog mesta. Zajednica je definisana kao grupa ljudi koja deli slične vrednosti, putem interne društvene mreže. Projekat je realizovan sa ciljem unapređenja digitalizacije poslovanja, omogućavanja dvosmerne neformalne komunikacije. Uvođenje Zajednica ima za cilj i podsticanje transformacije korporativne kulture.

Poslovne simulacije

Prateći savremene trendove u razvoju i unapređenju poslovnih veština, inicirana je primena jedne od vodećih globalnih platformi za on-line poslovne simulacije na planu menadžerske edukacije – Cesim connect. Ova platforma korisnicima omogućava praćenje konkretnih finansijskih pokazatelja odnosno rezultata donetih odluka. Na taj način, unapređuje analizu procesa poslovanja, poslovno planiranje, analizu tržišta i konkurencije, sačinjavanje scenarija razvoja kompanije i međuzavisnosti donetih odluka na ukupnu uspešnost poslovanja kompanije.

Eksterne i interne edukacije

U toku 2018. godine, na eksterne edukacije u zemlji i inostranstvu upućeno je ukupno 1875 polaznika, koji su na edukacijama proveli ukupno 5097 dana, što iznosi približno 3 dana po korisniku. Eksterne edukacije u zemlji pohađalo je 1.388 korisnika. Polaznici su na edukacijama u zemlji proveli 3.488 dana. Na obrazovne događaje u inostranstvu upućeno je ukupno 128 polaznika. Polaznici su na obrazovnim događajima u inostranstvu proveli 419 dana. U organizaciji Trening centra Direkcije za ljudske resurse,

tokom 2018. godine, kroz programe interne edukacije prošlo je ukupno 431 polaznika, koji su na internim edukacijama proveli 852 dana. Realizovana je nastava iz engleskog jezika za 127 polaznika grupne nastave i 66 polaznika individualne nastave. Internom nastavom engleskog jezika obuhvaćeno je 79 korisnika. Nastavljena je realizacija internih team building programa u kojima je učestvovalo 170 polaznika iz kompanije. U okviru projekta Terenske prodaje (Door 2 Door) organizovana je i realizovana edukacija za ukupno 1.100 zaposlenih iz prodajnog kanala tehničari/monteri iz Direkcije za tehniku.

Školovanje

Sa zaposlenima koji se upućuju na dodatno školovanje zaključuju se ugovori o obavezivanju. Aktivnih ugovora o školovanju na dan 31. decembra 2018. godine je 19, a od tog broja u 2018. godini je odobreno 9 novih školovanja.

Licence, sertifikati, članarine

Kompanija je u 2018. godini finansirala različite vrste licenci, sertifikata, stručnih ispita i ućlanjenja za ukupno 600 korisnika, i to: sticanje novih licenci i stručnih ispita Inženjerske komore Srbije, sticanje CISCO sertifikata, sertifikata za ovlašćenog računovođu, ispit za sticanje licence za procenu rizika i zaštitu lica, imovine i poslovanja, ispit za sticanje PMP sertifikata, obnova članarine Inženjerskoj komori Srbije za licence odgovornog projektanta i odgovornog izvođača radova (475 korisnika), članarina Savezu računovođa i revizora, članarina Komori ovlašćenih revizora, članarina Udruženju internih revizora, resertifikacija GIAC GPEN sertifikata, PMI članarina, resertifikaciju PMP sertifikata, članarina International Institute of Business Analysis.

Regrutacija i selekcija

Tokom 2018. godine, kao primarni kanal za regrutovanje mladih talenata i stručnjaka za rad u Telekomu Srbija korišćena je baza studenata koji su obavili stručnu praksu u kompaniji u okviru saradnje sa Univerzitetom u Beogradu. Od ukupno 200 angažovanih kandidata, 145 je angažovano na poslovima u direktnom kontaktu sa privatnim i poslovnim korisnicima, 16 kandidata je angažovano za poslove razvoja interneta i multimedije, 21 kandidat na inženjerskim poslovima, 17 kandidata na operativnim poslovima i 1 kandidat na ostalim poslovima.

Stručne prakse

Tokom 2018. godine stručnu praksu u kompaniji je obavilo 309 ućenika srednjih škola i 137 studenata, od čega je 85% studenata iz oblasti telekomunikacija i informacionih tehnologija. U 2018. godini su realizovane i plaćene tri prakse za studente Univerziteta u Beogradu.

Rotacija poslova

U 2018. godini sproveden je pilot projekat: „Rotacija poslova u Direkciji za poslovne korisnike“, čiji je osnovni cilj bio da se izvrši testiranje koncepta procesa rotacije poslova u kompaniji, kroz praćenje zaposlenih ukljućenih u rotaciju i analizu radnih procesa u organizacionim celinama izabranim za učestvovanje u projektu. Pilot projekat je realizovan u periodu od 1. oktobra 2018. do 15. decembra 2018. godine, u kome je učestvovalo 88 zaposlenih iz tri direkcije, koji su proveli u procesu rotacije ukupno 58 radnih dana. Imajući u vidu da je osnovni kriterijum za izbor organizacionih celina bio povezanost u smislu radnih procesa (rešavanje smetnji i zahteva poslovnih korisnika), zaposleni su, uključivanjem u proces rotacije poslova, bolje razumeli proces „End to End“ i alate koji se koriste, izvršen je transfer znanja i iskustva i ostvarena je bolja komunikacija među zaposlenima, što za posledicu ima unapređenje postojećih procesa, brži protok informacija i korišćenje novih aplikacija.

Beneficije zaposlenih

U cilju motivisanja i zadržavanja ključnih resursa u kompaniji, tokom 2018. godine određeno je 250 zaposlenih - korisnika fleksibilnih beneficija iz svih organizacionih celina. Realizovano je ukupno 745 zahteva za dodelu različitih vrsta fleksibilnih beneficija (naknada troškova različitih vrsta osiguranja zaposlenog, različitih vidova usavršavanja, turističkih putovanja, pokrivanje troškova školovanja dece zaposlenog, medicinskih usluga, fitness i wellness usluga, troškova goriva za putničke automobile, parkiranja...). Isplata jubilarnih nagrada vrši se zaposlenima, koji u periodu od 2. juna prethodne godine do 1. juna tekuće godine navršavaju 10, 20,30, 40 godina neprekidnog rada u Telekomu Srbija (u PTT sistemu Srbije). U 2018. godini izvršena je isplata jubilarnih nagrada za 647 zaposlenih. Povodom 8. marta, Dana žena, u 2018. godini, kompanija je odobrila pravo na jednokratnu isplatu sredstava – poklona za žene, zaposlene/angažovane van radnog odnosa. Kompanija je u 2018. godini odobrila pravo na jednokratnu isplatu sredstava – poklona zaposlenima/licima, angažovanim van radnog odnosa, za kupovinu novogodišnjih paketića za decu, uzrasta do 10 godina, povodom nove 2018. godine.

Cilj 5. - Postići rodnu ravnopravnost i osnaživati sve žene i devojčice

Ukidanje diskriminacije u pogledu zapošljavanja i izbora zanimanja

Sve potencijalne zaposlene i one koji su već deo Telekoma Srbija, kompanija tretira sa podjednakim poštovanjem i na transparentan način, pružajući im jednake šanse za edukaciju i napredovanje, prateći i usmeravajući ih na putu njihovog razvoja unutar kompanije. U skladu sa usvojenim Kodeksom korporativnog upravljanja, obaveza Telekoma Srbija je da štiti svoje zaposlene, poboljšava njihovu kvalifikacionu strukturu i vrednuje ih na osnovu ostvarenih rezultata, ne uzimajući pritom u obzir druge specifičnosti svakog pojedinca.

Ukidanje svih oblika prinudnog i prisilnog rada

Telekom Srbija se obavezao da će u svom poslovanju, pored zakonskih obaveza, poštovati i druge smernice kao što su transparentnost, korektnost i poštenje, kao i one koje osuđuju svaki oblik prinudnog i prinudnog rada, a istu praksu očekuje i od svojih saradnika.

Zabrana svih oblika dečijeg rada

Telekom Srbija u potpunosti podržava zabranu svih oblika dečijeg rada, ne zapošljava lica mlađa od 18 godina života i ne saraduje sa privrednim subjektima koji zapošljavaju radnike mlađe od 18 godina. O tome svedoče i zvanični podaci u vezi sa starosnom strukturom zaposlenih u kompaniji. Najveći procenat zaposlenih je starosne dobi od 40 do 49 godina (40,26%), dok je 46% zaposlenih starije od 50 godina. Zaposleni starosne 30-39 godine čine 12,3%, dok zaposleni od 18-29 godina čine 0,88%.

Cilj 1. - Okončati siromaštvo svuda i u svim oblicima

Pored redovnih mesečnih isplata zarada zaposlenima, tokom 2018. godine, kompanija je realizovala aktivnosti sprovođenja politike materijalne, socijalne i zdravstvene zaštite zaposlenih.

Beneficije za zaposlene

Tokom 2018. Telekom Srbija je sproveo program fleksibilnih beneficija za zaposlene obuhvativši ključne resurse u kompaniji koje se ogledaju u naknadi za razne vrste troškova po izboru zaposlenog, a na osnovu predloga kompanije. Omogućena je isplata jubilarnih nagrada, poklona za žene povodom 8. marta i paketića za decu povodom nove 2018. godine.

Sloboda udruživanja i primena prava na kolektivno pregovaranje

U okviru Telekoma Srbija deluje 8 sindikata od kojih su 2 reprezentativna. Postoje 4 strukovna udruženja i 2 humanitarnog karaktera.

III Zaštita životne sredine

Zadatak svih, a posebno velikih korporacija je da odgovorno i savesno koriste resurse, ulažu u održivi razvoj i na taj način vrate svoj dug društvu i zajednici. Telekom Srbija preduzima mere za zaštitu životne sredine usvajajući ekološki orijentisane tehnologije i metode sa ciljem da se smanji negativan uticaj na životnu okolinu. Vodi se računa o raznim aspektima zaštite životne sredine, kao što su racionalna potrošnja energije, prevencija nastajanja otpadnog materijala, pravilno odlaganje otpadnog materijala i njegova reciklaža.

Cilj 12. - Obezbediti održive oblike potrošnje i proizvodnje

Telekom Srbija preduzima mere za zaštitu životne sredine usvajajući ekološki orijentisane tehnologije i metode sa ciljem da se smanji negativan uticaj na životnu okolinu. Kompanija investiranjem i ugradnjom najsavremenije telekomunikacione tehnologije doprinosi primeni čistih tehnologija i tehnologija koje troše manje električne energije, emituju manju buku u odnosu na uređaje koji su korišćeni proteklih decenija. Telekom Srbija generiše razne vrste otpada koji se uredno uklanja prema zakonskim propisima. Kompanija ima zaključene ugovore za otkup opasnog i neopasnog otpada sa 24 preduzeća ovlašćena za ovu vrstu delatnosti. Tokom 2018. godine predato je 374 t otpada, što je za 21% manje generisanog otpada nego u 2017. godini. Elektromagnetno zračenje koje se emituje u životnu sredinu uglavnom potiče od radio baznih stanica mobilne telefonije tzv. visokofrekventno zračenje. Pre instaliranja bazne

stanice, radi se Studija procene uticaja na životnu sredinu u kojoj su navedeni svi tehnički podaci i mere zaštite za tu baznu stanicu u skladu sa Zakonom o zaštiti od nejonizujućeg zračenja. Telekom Srbija do sada nije imao prekoračenje dozvoljenog nivoa zračenja. U toku 2018. godine izvršeno je merenje nivoa nejonizujućeg zračenja na 680 baznih stanica od kojih su 104 bazne stanice proglašene za izvore zračenja od posebnog interesa. Na ime uvezenih elektronskih i električnih proizvoda i akumulatora koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada, kompanija je uplatila naknadu u iznosu od 682.398 dinara, a ta sredstva će se koristiti za unapređenje zaštite životne sredine.

IV Suzbijanje i sprečavanje korupcije i podmićivanja

Kompanija Telekom Srbija zabranjuje korupciju i podmićivanje u svom poslovanju i obavezuje se da će preko svojih korporativnih organa, rukovodilaca, ali i postupanjem svih zaposlenih, u skladu sa ovlašćenjima, preduzimati mere za sprečavanje korupcije i podmićivanja.

Telekom Srbija će angažovane konsultante, posrednike i druge davaoce intelektualnih usluga upoznati sa ovim pravilima o sprečavanju i suzbijanju korupcije i neće im nalagati postupanje protivno ovim principima.

Telekom Srbija pod merama za suzbijanje i sprečavanje korupcije podrazumeva objavljivanje ovih principa, obuku i informisanje zaposlenih i konsultanata, posrednika i drugih davalaca intelektualnih usluga o ovim principima i najboljoj praksi, obelodanjivanje informacija, pokretanje odgovarajućih pravnih postupaka za utvrđivanje odgovornosti za korupciju i za povraćaj sredstava i naknadu štete, razrešenje ili opoziv članova korporativnih Organa, kao i utvrđivanje odgovornosti za povredu radne obaveze od strane zaposlenih.

Telekom Srbija će prilikom plaćanja sponzorstava, kao i neprofitnih plaćanja i davanja kao što su donatorstva i humanitarna pomoć, obezbediti da tako odobrena sredstva ne budu iskorišćena za korupciju i podmićivanje.

Telekom Srbija ne sme vršiti ili primiti plaćanja koja nisu evidentirana u računovodstvenoj evidenciji, niti otvarati ili koristiti tajne račune.

DRUŠTVENA ODGOVORNOST U 2018. GODINI I USKLAĐENOST NAJZNČAJNIJIH PROJEKATA SA CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA

Svoje aktivnosti u 2018. godini kompanija je usmerila na stvaranje poslovnog okruženja u službi digitalnih inovacija, na jačanje obrazovnog procesa, pružanje podrške tehnološkim preduzetnicima u ranoj fazi rasta i osnaživanje privrednih sektora sa potencijalom značajnog rasta. Kompanija nastoji da izazove koji su se pojavili sa četvrtom industrijskom revolucijom pretvori u prilike koje će unaprediti ne samo poslovno okruženje, već i širi društveni ambijent podesan za stvaranje novih vrednosti i odgovornih inicijativa.

U skladu sa tim, Telekom Srbija se posebno fokusirao na podizanje kapaciteta obrazovnog sistema koji je temelj svake pozitivne promene u društvu, pa je kompanija u 2018. godini podržala 50 projekata iz oblasti obrazovanja i za to izdvojila više od polovine budžeta namenjenog za realizaciju društveno odgovornih aktivnosti. Godinu je obeležila kampanja „Pokrećemo pokretače“ u okviru koje su objedinjeni vodeći projekti iz obrazovanja i podrške preduzetništvu i koja je kao jedinstvena komunikaciona platforma dala jasnu sliku o korporativnim vrednostima kompanije u oblasti društveno odgovornog poslovanja.

Kao nosilac promena koje obogaćuju i menjaju naše životne navike i društveno okruženje Telekom Srbija ima posebnu odgovornost da se taj proces promena sa kojima se suočavamo odvija na dobrobit mnogih, odnosno najšire zajednice. Verujemo da na brojne izazove sa kojima se suočavamo kao korporativni akteri, ali i svako od nas pojedinačno, možemo najbolje odgovoriti udruživanjem znanja, iskustava i resursa. Time postizemo da zajednički pokrećemo pozitivne promene u društvu od kojih će koristiti imati svi članovi zajednice.

Kao član lokalne kancelarije Globalnog dogovora Ujedinjenih Nacija, realizujući projekte na polju društvene odgovornosti, Telekom Srbija promovise određene Ciljeve održivog razvoja u okviru Agende 2030.

NAJZNAČAJNIJI PROJEKTI

Jedan od primarnih zadataka Telekoma Srbija kada je reč o mladima jeste da kod njih probudi radoznalost i prepozna želju da postave pitanja, da iskorače izvan postavljenih okvira i stvore nešto novo. Kompanija nastoji da dopre do novih pokretača dok sede u školskim klupama, da ih podstakne da sebe zamisle kao naučnike, inženjere, preduzetnike i da kasnije postanu proaktivni i teže ka ostvarenju svojih ličnih planova.

„Pokrećemo pokretače“ je krovni program Telekoma Srbija koji osnažuje institucije i pojedince da u svom okruženju pokreću promene i motivišu druge da krenu tim putem. Kroz pojedinačne projekte „Stvaramo znanje“, „mts app konkurs“, „mts startup ubrzanje“, kompanija ulaže u sve pokretače novih i boljih društvenih promena, jer veruje da stabilna podrška na samom početku može da im olakša put do novih saznanja i bude presudna za njihov dalji razvoj. Cilj ovako obimnog i dugotrajnog projekta jeste da se napravi pozitivna atmosfera i plodno tle kako bi mladi ljudi razvijali svoje veštine i talente, da se izgradi arhitektura budućnosti zasnovana na pojedincima koji u svom okruženju pokreću i sebe i druge i kreiraju inovacije u različitim oblastima.

Mrežu Telekomovih pokretača čine osnovci, srednjoškolci, startapovi na samom početku razvoja. Podstičući razvoj startapa i preduzetništva, Telekom Srbija je na vreme usmerio pogled u budućnost, jer je primena novih tehnologija usko povezana sa glavnom delatnošću kompanije. U tom duhu, već nekoliko godina unazad, Telekom Srbija saraduje sa organizacijom Startit i sa njom deli zajednički cilj - da do 2020. godine bude obučeno 100.000 mladih ljudi, IT stručnjaka koji će ostati da rade i žive u Srbiji.

Cilj 4. - Obezbediti inkluzivno i kvalitetno obrazovanje i promovisati mogućnosti celoživotnog učenja

Stvaramo znanje - podrška za najmlađe pokretače

S obzirom na uspeh projekta „Stvaramo znanje“, koji je pokrenut povodom obeležavanja 20 godina postojanja Telekoma Srbija, kompanija je i tokom 2018. godine nastavila sa praksom doniranja informatičke opreme i opremila kabinete u još 20 osnovnih škola širom Srbije. Odabir 40 škola koje su učestovale u ovom projektu, a kojima nedostaje informatička oprema, izvršilo je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja pod čijim se pokroviteljstvom sprovodi projekat, a konačan izbor od 20 škola

kojima je obezbeđena oprema doneli su građani putem konkursa na zvaničnoj Facebook stranici mts Tvoj svet.

Predložene škole bile su podeljene u četiri geografske regije kako bi nagrade bile ravnomerno raspodeljene. Tokom dvonedeljnog glasanja zabeleženo je više od 100.000 glasova, što svedoči o zainteresovanosti lokalnih zajednica da doprinesu da baš njihova škola bude ponosni dobitnik informatičkog kabineta.

Projekat je realizovan sa ciljem da se omoguće bolji uslovi za sticanje informatičke pismenosti u osnovnim školama, kako bi učenici digitalne tehnologije povezivali sa stalnim učenjem. Kvalitet i uspeh projekta „Stvaramo znanje“ potvrdila je i Svetosavska nagrada koju je kompanija dobila za izuzetan doprinos i kontinuirano ulaganje na polju obrazovanja.

Škole koje su uz pomoć Telekoma Srbija dobile moderne informatičke kabinete su: OŠ „Vuk Karadžić“ iz Tegošnice, OŠ „Bora Stanković“ iz Klenika, OŠ „Dobrića Stambolić“ iz Svrlijiga, OŠ „Sijarinska banja“ iz Sijarinske Banje, OŠ „Despot Stefan Lazarević“ iz Babušnice, OŠ „Vuk Karadžić“ iz Resavice, OŠ „Akademik Milenko Šušić“ iz Guče, OŠ „Rada Šubakić“ iz Gruže, OŠ „Jovan Jovanović Zmaj“ iz Brusa, OŠ „Rade Dodić“ iz Milutovca, OŠ „Milica Stojadinović Srpkinja“ iz Vrdnika, OŠ „Aleksa Šantić“ iz Vajske, OŠ „Žarko Zrenjanin Uča“ iz Nadalja, OŠ „Dositej Obradović“ iz Zrenjanina, OŠ „Branko Radičević“ iz Čente, OŠ „Ilija Birčanin“ iz Zemun Polja, OŠ „Dositej Obradović“ iz Volujca, OŠ „Dositej Obradović“ iz Umke, OŠ „Dositej Obradović“ iz Klupaca i OŠ „Nikola Tesla“ iz Goloboka.

mts app konkurs - pokrećemo talentovane mlade programere

Kao kompanija koja kroz usluge prati i plasira savremene trendove na polju telekomunikacija i koja u kontekstu društvene odgovornosti posebnu pažnju posvećuje mladima i obrazovanju, Telekom Srbija od 2011. organizuje „mts app konkurs“ za izradu aplikacija za mobilne uređaje kao projekat koji uspešno objedinjuje ove dve oblasti delovanja.

Cilj „mts app konkursa“ je unapređenje obrazovanja, razvoj preduzetničkog duha i saradnje među mladima, a kroz povezivanje sa osnovnom delatnošću Telekoma Srbija – i doprinos razvoju brenda mts.

Konkurs je namenjen učenicima gimnazija u Srbiji koje rade prema posebnom programu za talente na polju matematike, informatike i računarstva. Budući da su odlukom Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja od septembra 2018. u mnogim školama formirana nova IT odeljenja, u „mts app konkursu“ učestvuje 37 gimnazija u Srbiji, od Subotice do Vranja.

U okviru konkursa učenici imaju zadatak da formiraju tim i da do određenog roka predaju svoju aplikaciju u Android-u ili iOS- u, koja bi pored originalne ideje i funkcionalnosti trebalo da olakša rešavanje nekog problema u društvu ili učini jednostavnijom upotrebu mobilnih telefona i uređaja.

U „mts app konkursu“ u Srbiji do sada je učestvovalo više od 1.800 učenika, a 107 timova je izradilo 112 aplikacija od kojih su najbolje postavljene na Google play.

Prema istim pravilima konkurs se realizuje i u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori, u organizaciji m:tel-a Banja Luka i m:tel-a Podgorica. Timovi učenika posle takmičenja na nivou svake zemlje, susreću se u regionalnom finalu – „Regionalnom app izazovu“ gde su u konkurenciji za glavnu nagradu i specijalnu nagradu za inovativnost „Igor Osmokrović“. Prvi „Regionalni app izazov“ održan je krajem februara 2018. u Beogradu, tako da je Telekom Srbija bio domaćin učeničkim timovima, kako iz Srbije, tako i iz Bosne i Hercegovine i Crne Gore. Za učenike – finaliste iz sve tri zemlje, takmičenje je bilo prilika da razmene znanja i iskustva, ali i da dožive Beograd na poseban način, u okviru jedinstvene ture pod nazivom „Tesla u Beogradu“. Đaci su tada posetili muzej Nikole Tesle, Elektotehnički fakultet i lokacije u gradu koje je Tesla obišao prilikom jedine posete Beogradu.

Dobitnici prve nagrade na „Regionalnom app izazovu“, učenici iz Niša i Istočnog Sarajeva, posetili su konferenciju ID TechEx Show u Berlinu koja je bila odlična prilika za najbolje programere u regionu da se upoznaju sa novim trendovima, posebno na polju primene IoT tehnologije.

Realizujući projekte „Stvaramo znanje“ i „mts app konkurs“, Telekom Srbija doprinosi ostvarenju Cilja 4 - potcilja 4.6 - Do kraja 2030. obezbediti da svi mladi i znatan broj odraslih (i muškaraca i žena) postignu jezičku i numeričku pismenost.

Cilj 8. - Promovisati inkluzivan i održiv ekonomski rast, zaposlenost i dostojanstven rad za sve

mts startup ubrzanje - program za pokretače novih biznisa

Obaveza odgovornog korporativnog aktera jeste da u oblasti svog poslovanja utiče na pozitivne promene u širem kontekstu i da svojim delovanjem doprinosi podizanju ukupnih kapaciteta industrije u kojoj posluje. Telekom Srbija tako nastoji da svojim primerom i neposrednom podrškom deluje na mrežu partnera iz različitih sektora, od podrške koju pruža neprofitnim organizacijama i akademskim institucijama, do saradnje koju ostvaruje sa velikim poslovnim sistemima ili preduzećima u nastajanju.

Kompanija Telekom Srbija među prvima se uključila u izgradnju startup ekosistema, što je postavila i među svoje prioritete, i to ne samo u domenu društveno odgovornih aktivnosti. Mapirajući potencijalne partnere za sprovođenje tog plana, Telekom Srbija je 2015. godine ušao u strateško partnerstvo sa organizacijom Startit sa kojom deli zajedničke ciljeve vezane za dugoročnu promociju tehnološkog preduzetništva i dodatne edukacije u oblasti preduzetništva i novih znanja i veština u oblasti IT-a.

Upravo realizacija programa „mts startup ubrzanje“ spada među takve aktivnosti kompanije koje treba da doprinesu jačanju kapaciteta kompleksnog ekosistema kakav čine akteri koje povezuje delovanje na izgradnji uslova za širi i brži rast startup zajednice. Učesnici programa su kao i ranijih godina bili osnivači startupova u ranoj fazi, polaznici tromesečnog kursa „Startup akademija“, edukativnog programa organizacije Startit koji se po ostvarenim rezultatima smatra jednim od najznačajnijih u domenu tehnološkog preduzetništva.

Novčanu nagradu od 20.000 evra, kako je predviđeno pravilima programa, podelili su startupovi „Boostowski“, autori aplikacije koja obezbeđuje porast prometa i profitabilnosti maloprodajnih objekata unapređenjem prodajnih kapaciteta zaposlenih, i „Matchday stickers“ aplikacija sa navijačkim stikerima za uređivanje fotografija i videa. Pored novčane nagrade, dobitnicima su obezbeđeni mentorska podrška i besplatni servisi neophodni za razvoj digitalnih proizvoda – mts optički pristup internetu i cloud server.

Posebno je zanimljivo da su među osnivačima ova dva startapa dve žene, kada se ima u vidu da se kompanija i inače zalaže za rodno ravnopravan tretman žena u svim aspektima poslovnog i životnog okruženja. Kompanija ujedno podržava različite akcije kojima se podstiče veća zastupljenost žena u IT-u, u svim segmentima, od procesa edukacije do upravljačkih funkcija.

Novina od ovog ciklusa „mts startup ubrzanja“ i „Startup akademije“ jeste što je jedna od vodećih svetskih IT kompanija - *Google*, izabrala upravo organizatore „Startup akademije“ kao svoje prve partnere u Evropi za sprovođenje *Launchpad* platforme – Googlovog programa namenjenog startupovima u ranoj

fazi. Na taj način će učesnici ova dva programa imati priliku da ubuduće, od mreže Google mentora dobijaju podršku za brži i uspješniji razvoj svojih poslovnih rešenja.

Realizujući ovaj projekat Telekom Srbija je doprineo ostvarenju Cilja 8, potcilja 8.3 - Promovisati razvojno orijentisane politike koje podržavaju proizvodne aktivnosti, stvaranje pristojnih poslova, preduzetništvo, kreativnost i inovativnost i podsticati formalno osnivanje i rast mikropreduzeća, odnosno malih i srednjih preduzeća, između ostalog i kroz pristup finansijskim uslugama.

Cilj 4. - Obezbediti inkluzivno i kvalitetno obrazovanje i promovisati mogućnosti celoživotnog učenja

Podrška neformalnom obrazovanju

Telekom Srbija neguje čvrste veze sa zajednicom u kojoj posluje, uz uverenje da mladi i obrazovani ljudi predstavljaju veoma važnu kariku u napretku društva. Zato nastojimo da podržimo organizacije i projekte koji dele ove vrednosti i omogućavaju učenicima i studentima da stiču i razvijaju veštine koje upotpunjuju njihovo znanje stečeno u školi i doprinose razvoju karijere. Jedna od takvih je i organizacija „Dostignuća mladih u Srbiji“ koja kroz projekat „Poslovni izazov“ podstiče srednjoškolce da razvijaju svoje poslovne ideje i razmišljaju kao budući preduzetnici. Tokom 2018. Telekom Srbija je podržao nacionalno finale takmičenja „Poslovni izazov“, kao i održavanje regionalnog takmičenja pod nazivom „Poslovni izazov zapadnog Balkana“ na kojima su izabrani učenički timovi sa najboljom preduzetničkom idejom.

Već dugi niz godina Telekom Srbija uspešno saraduje sa Matematičkom gimnazijom u Beogradu, kao školom od nacionalnog značaja. Saradnja se ogleda u podršci razvoju mladih talenata obezbeđivanjem sredstava za njihovo usavršavanje i učešće na takmičenjima i matematičkim olimpijadama u zemlji i inostranstvu sa kojih se ponosno vraćaju uz najviša priznanja.

Kompanija već tradicionalno omogućava održavanje Letnjeg matematičkog kampa u Šapcu i kampa na Tulbi kod Požarevca, na kojima učenici imaju priliku da uz druženje i sportske aktivnosti rade na rešavanju matematičkih problema sa iskusnim profesorima i mentorima.

Tokom 2018. godine ostvarena je saradnja sa udruženjem studenata BEST na projektu Artificial Intelligence BattleGround - AIBG Belgrade, prvom programerskom takmičenju koje se bavi veštačkom inteligencijom i čiji je cilj da podstakne studente na logičko razmišljanje, kreativnost i primenu prethodno stečenog znanja.

Telekom Srbija podržava „Regionalni centar za talente“ koji u okviru svojih programskih aktivnosti podstiče mentorski rad na projektima sa talentovanim učenicima, kao i Fondaciju „Petlja“ na projektu izrade edukativnih i interaktivnih materijala za učenje programiranja u višim razredima osnovnih škola. U okviru saradnje sa Društvom matematičara Srbije, kompanija je omogućila učešće tima Srbije na informatičkom turniru "Džon Atanasov" u Bugarskoj.

Unapređenje znanja na polju tradicije i istorije našeg naroda predstavlja veoma važan segment kada je reč o formiranju i obrazovanju mladih. U tom cilju Telekom Srbija već nekoliko godina podržava projekat „Stopama naših predaka“ koji realizuje Informativno-izdavačka kuća Srpske pravoslavne crkve „Svetosavsko zvonce“. Uz podršku naše kompanije nekoliko generacija najboljih učenika osnovnih i srednjih škola imalo je priliku da uz tematsku i organizovanu posetu grčkom ostrvu Krf obogati svoje znanje o učešću srpske vojske u Prvom svetskom ratu i boravku srpskih vojnika na ovom ostrvu.

U neformalnom prenosu znanja, veština i iskustva učestvuju i zaposleni u kompaniji, kao mentori srednjoškolicima i studentima, ali i kao predavači u okviru „Akademije poslovnih veština“- jednom od projekata Foruma za odgovorno poslovanje koji okuplja društveno odgovorne kompanije u Srbiji.

Stručne prakse za učenike i studente

Kompanija Telekom Srbija je u 2018. godini organizovala stručnu praksu za 309 učenika srednjih škola i 137 studenata Univerziteta u Beogradu i više visokoobrazovnih ustanova, kao odgovor na prepoznatu potrebu akademske zajednice za olakšavanjem prelaska učenika i studenata sa formalnog obrazovanja na profesionalni angažman.

U toku 2018. godine omogućena je stručna praksa za 19 studenata Fakulteta organizacionih nauka, 20 studenata Elektrotehničkog fakulteta, 14 studenata Visoke škole elektrotehnike i računarstva, 19 studenata Visoke škole strukovnih studija za informacione i komunikacione tehnologije, 17 studenata Saobraćajnog fakulteta, 22 studenta Visoke tehničke škole strukovnih studija Niš, 10 studenata Fakulteta bezbednosti, kao i za 16 studenata iz drugih visokoobrazovnih ustanova na osnovu individualnih zahteva. Sa ciljem privlačenja mladih talenata željenog obrazovnog profila sa stanovišta potreba kompanije realizovane su i 4 plaćene prakse za studente Univerziteta u Beogradu iz oblasti telekomunikacija i informacionih tehnologija.

U školskoj 2017/18. godini učenici srednjih škola, i to prvenstveno Srednje tehničke PTT škole i Elektrotehničke škole „Nikola Tesla“ Beograd, imali su mogućnost da obave praktični deo nastave uz mentore iz Telekoma Srbija.

Naša kompanija je tokom 2018. godine učestvovala na osmom po redu Sajmu poslova i praksi pod nazivom „*Transport and Traffic Business Days 2018*“ koji je održan na Saobraćajnom fakultetu u Beogradu. Ovaj događaj je na jednom mestu okupio studente Saobraćajnog fakulteta i srodnih fakulteta iz oblasti telekomunikacija, transporta, logistike i informaciono-komunikacionih tehnologija i predstavnike privrede. Učešćem na ovoj manifestaciji, naša kompanija je studentima pružila priliku da se upoznaju sa aktivnostima kompanije i važnim projektima, kao i mogućnostima obavljanja stručne prakse.

Specifičnost učešća naše kompanije na sajmu je bila i realizacija studije slučaja na temu „Projektovanje optičkog linka“ koja je rezultirala izborom najboljeg rada i nagradom u vidu plaćene letnje prakse zadva studenta Saobraćajnog fakulteta.

Telekom Srbija je učestvovao i na sajmu poslova i praksi za studente i diplomce tehničko-tehnoloških i prirodno-matematičkih fakulteta, pod nazivom „JobFair18 – Kreiraj svoju budućnost!“. Kao srebrni pokrovitelj sajma, Telekom Srbija je imao zapaženu posećenost štanda na kojem su studenti dobijali informacije o kompaniji, otvorenim radnim pozicijama i mogućnostima za obavljanje stručne prakse za koju su iskazali veliko interesovanje.

U okviru ovog događaja, Telekom Srbija je održao radionicu „Razgovori za posao“, a realizovana je kao simulacija razgovora prilikom koje su studenti dobili priliku da se predstave kompaniji, uz sugestije kako da unaprede svoj CV.

Sport i mladi

Koliko smatra važnim zdrav razvoj i odrastanje mladih u podsticajnom okruženju, jačanje zajedništva i timskog duha, Telekom Srbija pokazuje i kroz svoju posvećenost mladima i kada je reč o sportu. Ponosno ističemo saradnju sa „Pokretom za žensku košarku – Marina Maljković“ i doprinos koji smo dali projektu besplatne škole košarke za devojčice osnovnoškolskog uzrasta. Pored besplatne škole košarke, tokom 2018. saradnja sa „Pokretom“ je upotpunjena organizovanjem košarkaškog turnira i izdavanjem

„Organizatora“ – planera aktivnosti koji prati školski radni kalendar osnovaca i pomaže malim košarkašicama da bolje isplaniraju svoj radni dan, školske i sportske obaveze.

Budući da delimo iste vrednosti kad je reč o razvoju mladih, Telekom Srbija podržava „Pokret“ od njegovog nastanka 2015. godine, od kada je kroz njega prošlo 1.380 devojčica, na treninzima koji se održavaju na više lokacija u Beogradu i u nekoliko gradova u Srbiji.

Telekom Srbija podržao je i peto sportsko okupljanje dece i njihovih porodica koje organizuje Pravoslavno sportsko društvo „Sveta Srbija“. Manifestacija pod nazivom „Sportsko sabranje Svete Srbije“ ima za cilj da podstakne razvoj sportskog duha, zajedništva, porodičnih i tradicionalnih vrednosti i u maju svake godine okuplja veliki broj učesnika koji imaju priliku da se oprobaju i takmiče u brojnim sportskim veštinama.

Cilj 3 - Obezbediti zdrav život i promovisati blagostanje za ljude svih generacija

Ulaganje u zdravstvo i socijalnu zaštitu

Kao što ponudom usluga nastoji da dopre do svakog korisnika, da obogati i olakša njihovu svakodnevnu komunikaciju, na isti način Telekom Srbija nastoji da podrškom zdravstvenim i socijalnim ustanovama u zemlji omogući bolje uslove lečenja i socijalne zaštite što većem broju građana.

Tokom 2018. obezbedili smo sredstva za nabavku inkubatora Institutu za zdravstvenu zaštitu dece i omladine Vojvodine i tako omogućili bolje uslove za lečenje malih pacijenata. Domu zdravlja u Sopotu omogućili smo nabavku aparata za otoskopiju i inhalaciju, Domu zdravlja „dr Simo Milošević“ u Beogradu, nabavku aparata za ultrazvučnu dijagnostiku i EKG, a Domu zdravlja „Vračar“ opremanje kabineta za mamografiju, rendgen i ultrazvučnu dijagnostiku. Institutu za onkologiju i radiologiju Srbije pomogli smo u nabavci reagenasa neophodnih za ispitivanje genetskih markera.

Telekom Srbija svoju odgovornost prema zajednici ostvaruje i kroz podršku osetljivim društvenim grupama. U tom smislu kompanija je podržala kampanju „Niste sami“ koja je kroz seriju tribina u nekoliko gradova u zemlji ukazala na važnost učešća svih aktera društva u socijalizaciji mladih ljudi sa psihičkim problemima i invaliditetom. Na ovaj način doprineli smo rešavanju jednog važnog socijalnog problema kao što je stvaranje mogućnosti da mladi sa psihičkim problemima postanu ravnopravni članovi zajednice.

Nastavljajući saradnju sa BELhospice centrom, tokom 2018. godine Telekom Srbija je obezbedio potrebnu telekomunikacionu infrastrukturu i besplatne servise za funkcionisanje BELhospice dnevnog centra čija je misija da pruži sveobuhvatnu pomoć i specijalizovane usluge onkološkim pacijentima kao i podršku članovima njihovih porodica.

Pomogli smo humanitarnoj organizaciji „Prijatelj u nevolji“ da organizuje rehabilitaciju za decu lečenu od malignih bolesti, Centru za popularizaciju ekologije „Ekosfera“ obezbedili smo deo sredstava za opremanje prostorija i nabavku opreme za decu sa posebnim potrebama i nastavili sa podrškom udruženju „LiceUlice“.

Kompanija je obezbedila besplatan internet u domovima za decu sa posebnim potrebama, a u saradnji sa UNICEF-om omogućila izdavanje brošure o ranom razvoju dece. Našu podršku dobili su i Centar za zaštitu odojčadi, dece i omladine, Centar za socijalni rad Užice i Centar za unapređenje društva za projekat „Družimo se i učimo zajedno“.

Podrška kulturi – osnov za napredak svakog društva

U uverenju da kultura i umetnost čine osnov razvoja društva, kompanija Telekom Srbija pruža podjednaku podršku inicijativama koje čuvaju tradiciju i kulturno nasleđe kao i projektima koji uvode savremeni pogled na svet i upotrebu novih medija u svrhu kulturnog stvaralaštva.

Telekom Srbija i Zaduzbina Ilije M. Kolarca nastavili su saradnju na programu „Kolarac - Tvoj svet muzike“ u okviru kog su u Beogradu gostovala najznačajnija imena svetske muzičke scene. Tokom saradnje, koja traje skoro dve decenije, publici se predstavilo više od 120 najznačajnijih muzičkih umetnika u čijim virtuoznim umećima je uživalo više od 75.000 posetilaca.

Telekom Srbija tradicionalno podržava kulturnu manifestaciju „Nušićevi dani“ u Smederevu, „Dečji oktobarski salon“ i „Zmajeve dečje igre“. Pod našim pokroviteljstvom održana je i izložba „100 žena - 100 minijatura“ čiji je cilj aktivno očuvanje tradicionalnog nasleđa u Srbiji, sa posebnom motivacijom žena da se bave proizvodnjom ručnih radova i rukotvorina. Biblioteke deset osnovnih škola u Srbiji obogatili smo književnim klasicima i popularnim izdanjima za mlade, a Narodnoj biblioteci u Zrenjaninu obezbedili smo tablet računare za nagrađene učenike dečje manifestacije „Pesnička štafeta“.

Uz podršku Telekoma Srbija otvorena je i izložba Milena Pavlović Barili u Domu Jevrema Grujića. Više od 40 dela srpske slikarke koja je obeležila svetsku umetničku scenu, njene modne kreacije i lični predmeti prvi put su izloženi na jednom mestu, i to u jedinstvenom ambijentu Doma Jevrema Grujića, muzeju koji je bio domaćin mnogim izložbama velikana srpske umetnosti, poput Paje Jovanovića i Petra Lubarde.

Kompanija je nastavila saradnju sa Odsekom za nove medije na Fakultetu likovnih umetnosti dodelivši nagradu Telekoma Srbija studentu Pavlu Banoviću za najbolji rad na tom Odseku pod nazivom „Nemoj da mi se smeješ“. Pored novčane nagrade za najbolji studentski rad, kompanija Telekom Srbija donirala je sredstva za nabavku vredne tehničke i multimedijalne opreme na Odseku za Nove medije. Na taj način, studentima su obezbeđeni dodatni alati za rad u oblastima fotografije, videa i drugih novomedijskih disciplina.

 # Kulturna sreda

Podrška vrednostima u kulturi kroz savremene kanale komunikacije i društvene mreže daje nam mogućnost da kao kompanija okrenuta tehnološkim inovacijama na savremen način ukažemo na tradicionalne vrednosti.

Tako je svaka sreda u godini na mts Facebook profilu bila posvećena kulturi kroz postove i fotografije u kojima se najavljuju nagrade, a kroz objave podseća na činjenice i zanimljivosti koje se vezuju za najznačajnija ostvarenja istaknutih ličnosti, za institucije i projekte koji su doprineli razvoju kulture u našoj zemlji. Pojedini postovi sredom bili su rezervisani za predstavljanje priznatih umetnika i njihovih dela.

Tokom godine podeljeno je više od 250 karata za pozorišta iz cele Srbije, za koncerte, kao i velike manifestacije poput FEST-a i „Nušićevih dana“. Ljubiteljima kulture poklonjeno je 43 knjige o istoriji, Beogradu i gradovima u Srbiji kao i 10 grafika sa različitim motivima koje su izradili priznati umetnici među kojima su Nebojša Radojev, Biljana Ševo i Mia Lužajić.

Cilj 9. - Izgraditi prilagodljivu infrastrukturu, promovisati održivu industrijalizaciju i podsticati inovativnost

Telekom Srbija je i 2018. godini zadržao tempo ubrzanog procesa digitalne transformacije, prvenstveno kroz kapitalne projekte modernizacije, proširenja i transformacije kompanijske digitalne i IT infrastrukture, kao preduslova i pokretača sveobuhvatne digitalne transformacije svog poslovanja. Kao rezultat realizacije ranije započetog ALL IP projekta kompanija je nastavila izgradnju optičkih mreža u celoj Srbiji.

Cilj 12. - Obezbediti održive oblike potrošnje i proizvodnje

Kompanija izveštava o društvenoj odgovornosti u okviru godišnjih izveštaja o poslovanju i na taj način doprinosi realizaciji **potcilja 12.6 - Podsticati kompanije, posebno velike i međunarodne kompanije, da usvoje održive prakse i da integrišu informacije o održivosti u svoj ciklus izveštavanja.**

Kompanija Telekom Srbija je ponosna na ostvarene uspehe tokom 2018. godine, jer je osvojila niz priznanja koja su dokaz da je kompanija na pravom putu kada je reč o strategiji društveno odgovornog poslovanja.

- Telekom Srbija je dobitnik najvišeg odlikovanja Srpske pravoslavne crkve, Ordena Svetog Save prvog stepena, za kontinuirano učešće u aktivnostima Srpske pravoslavne crkve.
- Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja dodelilo je Telekomu Srbija Svetosavsku nagradu za izuzetan doprinos i kontinuirano ulaganje na polju obrazovanja koji su ostvareni tokom 2017. godine.
- Nagradu za humanitarni rad kompaniji Telekom Srbija dodelio je magazin „*Diplomacy & Commerce*” za njene filantropske aktivnosti u toku 2017. godine.

Kompaniji Telekom Srbija uručena je zahvalnica Ministarstva kulture zbog podrške koju kompanija pruža institucijama i pojedincima u procesu digitalizacije u oblastima umetnosti i kulture.

Telekom Srbija